

**BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**DĖL BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS JURGIO BIELINIO
VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ**

2022 m. balandžio 6 d. Nr. K14-1

TURINYS

IŽANGA.....	3
AUDITO REZULTATAI.....	4
1. ATASKAITŲ RINKINIŲ VERTINIMAS	4
1.1. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų.....	4
1.2. Finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų.....	5
2. LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS.	6
3. KITI PASTEBĖJIMAI	14
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS.....	16
PRIEDAI.....	18

IŽANGA

Vykdydami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹, Biudžeto sandaros įstatymą² ir Vietos savivaldos įstatymo³ reikalavimą prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai bei vadovaudamiesi Savivaldybės kontrolieriaus pavedimu⁴ atlikome 2021 m. finansinį (teisėtumo) auditą (toliau – auditas) Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekoje (toliau – Biblioteka).

Auditas atliktas pagal Tarptautinius audito standartus⁵ ir Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl Įstaigos 2021 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškiamos audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (14 psl.)

Audito tikslas – įvertinti Bibliotekos 2021 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones, įvertinti turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka, juridinio asmens kodas – 190548271, adresas – Radvilos g. 3, Biržai 41175.

Įstaigos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija – Biržų rajono savivaldybės taryba.

Audituojamu laikotarpiu Bibliotekai vadovavo Vilmantė Vorienė, vyriausiąja buhalterė dirbo Aušrelė Morkūnienė.

Viešoji biblioteka yra visiems prieinama kultūros įstaiga, veikianti informacijos sklaidos, kultūros ir švietimo srityse, kaupianti ir sauganti universalų savivaldybės bendruomenės poreikius tenkinantį dokumentų (knygų, periodinių leidinių, rankraščių, natų, mikrokopijų, garsinių, regimųjų, kartografinių, vaizdinių, elektroninių, skaitmeninių ir kitu būdu informaciją pateikiančių) fondą.

Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos tinklą 2021 metais sudarė 22 bibliotekos: Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka bei 21 struktūrinis padalinys mieste ir kaime: Jono ir Adolfo Mekų palikimo studijų centras, Vabalninko miesto, Germanišio, Juostaviečių, Kirdonių, Kratiškių, Kučgalio, Kuprelišio, Kvetkų, Medeikių, Meilūnų, Nausėdžių, Nemunėlio Radviliškio, Obelaukių, Pabiržės, Pačeriauškės, Papilio, Parovėjos, Pasvaliečių, Skrebiškių, Užušilių.

Audituojamas laikotarpis – 2021 metai.

Ši audito ataskaita yra išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl pateiktų tvirtinti Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo sudėtinė dalis.

Ataskaita teikiama Bibliotekai. Apie audito rezultatus informuojamas Biržų rajono savivaldybės meras, Savivaldybės taryba, Savivaldybės administracijos direktorius.

---

¹ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 1 d.

² Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 37 str. 3 d.

³ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 straipsnio 1 dalis ir 9 dalies 7 punktas.

⁴ Savivaldybės kontrolieriaus 2022 m. sausio 31 d. pavedimas K7-1.

⁵ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www.lar.lt/new/page.php?514>).

AUDITO REZULTATAI

1. ATASKAITŲ RINKINIŲ VERTINIMAS

1.1. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudaromas taikant pinigų principą. Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje pateikiama viešojo sektoriaus subjekto išlaidų arba lėšų sąmata, pagal ją gauti biudžeto asignavimai arba teisės aktuose nustatytos lėšos ir jų panaudojimas pagal vykdomas programas, valstybės funkcijas, ekonominę klasifikaciją ir pagal finansavimo šaltinius. Biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo aiškinamajame rašte paaiškinamos biudžeto išlaidų sąmatų nevykdymo priežastys, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitose.

Finansų ministras patvirtino⁶ valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesnioji lygio biudžeto vykdymo ataskaitų formas ir jų rengimo taisykles.

1. Bibliotekos mokėtinos sumos metų pabaigai sudarė 5,7 tūkst. Eur. Palyginus su metų pradžia, suma padidėjo 4,18 tūkst. Eur. Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo⁷ nuostatose nustatyta, kad savivaldybės 2022 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2021 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti). Todėl Tarybos sprendimu⁸ įpareigoti Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai užtikrinti, kad 2022 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos) būtų ne didesnis už 2021 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas).
2. Biblioteka nepatiksino asignavimo plano, todėl 2021 m. biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos Darbdavių socialinės paramos išlaidos sumažintos, o darbo užmokesčio išlaidos padidintos 76,84 Eur.
3. Pagal Valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidų ekonominę klasifikaciją⁹ 2.2.1.1.1.02. straipsnyje nurodomos medikamentų ir medicininių prekių bei paslaugų įsigijimo išlaidos. Išlaidos medikamentams, medicininėms prekėms (įskaitant slaugai skirtas prekes, pvz., sauskelnes, higieninius paketus, paklotus, dezinfekavimo servetėles ir pan.) ir medicininėms paslaugoms įsigyti (įskaitant darbuotojų sveikatos tikrinimą). Biblioteka darbuotojų sveikatos tikrinimo išlaidas už 200,60 Eur neteisingai priskyrė prie 2.2.1.1.1.30. Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁷ Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 str. 4 p.

⁸ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimo Nr. T-15 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2021 m. biudžeto patvirtinimo“ 2.3 punktą.

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“.

1.2. Finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų

Bibliotekos metinės finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įstaigų finansinę apskaitą. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu Biblioteka rengia žemesniojo lygio metinių finansinių ataskaitų rinkinį.

4. Vadovaujantis VSAFAS¹⁰ kiekvienų finansinių metų pabaigoje, prieš rengiant metines finansines ataskaitas, subjektai turi patikslinti nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrąją vertę ir apskaitoje registruoti šio turto vertės pokytį. Bibliotekoje nepatikslinta į Nekilnojamųjų kultūros vertybių sąrašą įtraukto pastato Biržų m., Vytauto g. 23 tikroji vertė – 81,4 tūkst. Eur. Savivaldybės įmonės, įstaigos ir organizacijos, įstatymų nustatyta tvarka įgijusios turtą savivaldybės nuosavybėn, jį valdo, naudoja ir disponuoja juo patikėjimo teise. Įgytas turtas nuosavybės teise priklauso Savivaldybei¹¹.

Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 7 str. 3 d. nustatyta, kad „Ūkio subjektas susidaro savo sąskaitų planą. Jį tvirtina to ūkio subjekto vadovas“.

5. Bibliotekos ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų sąrašė¹² nurodytos turto grupės, tačiau ne visoms priskirtos balansinės sąskaitos žr. 1 lentelę).

1 lentelė

Eil. Nr.	Mašinos ir įrenginiai	Turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai (metais)	Balansinė sąskaita
1.	Gamybos mašinos ir įrenginiai	10	12051
2.	Ginkluotė, ginklai ir karinė technika	25	12052
3.	Medicinos įranga	7	12053
4.	Apsaugos įranga	6	Nėra
5.	Filmavimo, fotografavimo, mobiliojo telefono ryšio įrenginiai	3	Nėra
6.	Radio ir televizijos, informacinių ir ryšių technologijų tinklų valdymo įrenginiai ir įranga	8	Nėra
7.	Aplinkos tvarkymo mašinos ir įrenginiai	6	Nėra
8.	Sporto įranga (treniruokliai, varžybų įranga ir pan.)	10	Nėra
9.	Kitos mašinos ir įrenginiai	10	12054

Bibliotekos ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo¹³ 26 p. nustatyta, kad Biblioteka, gavusi turtą iš kito viešojo sektoriaus subjekto neatlygintinai (nemokamai), apskaitoje turi jį registruoti toje pačioje turto grupėje, kurioje šis turtas buvo registruotas turtą perdavusio subjekto buhalterinėje apskaitoje, ir tik po to, jei reikia, pergrupuoti.

6. Audito metu nustatyta, kad Bibliotekoje ilgalaikis turtas priskiriamas neteisingai grupei, todėl turtui priskiriamas neteisingas nusidėvėjimo normatyvas bei neteisingai paskaičiuojamos metinės nusidėvėjimo sąnaudos.

¹⁰ 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 63, 64, 65 p.

¹¹ Lietuvos Respublikos turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 17 straipsnio 2 dalis.

¹² Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos 2019 m. balandžio 25 d. direktoriaus įsakymas Nr. VI-39 „Dėl Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų sąrašo tvirtinimo“.

¹³ Patvirtintas Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2015 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. VI-32.

Pavyzdžiui: Bibliotekoje neteisingai užregistruoti 7 vienetai apsauginės/gaisrinės signalizacijos komplektai Nr.1 (inv. Nr. 01692021-01692027) užregistruotas Kito ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainos sąskaitoje (balansinės sąskaitos Nr. 1209401), jų nusidėvėjimo laikotarpis 5 m., kurių įsigijimo vertė 3 748,43 Eur. Pagal Bibliotekos ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų sąrašą, minėtas turtas turi būti užregistruotas prie Apsaugos įrangos, kurios nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvas yra 6 metai.

7. Nustatyta atvejų, kada vienos grupės turtas registruojamas skirtingose sąskaitose bei taikomi skirtingi nusidėvėjimo normatyvai:

Pavyzdys. Fotoaparatas EOS1100D+18-55 su priedais (inv. Nr. 01607028) užregistruotas Kitų mašinų ir įrenginių įsigijimo savikainos sąskaitoje (balansinės sąskaitos Nr. 1205401), jo nusidėvėjimo laikotarpis 3 m.

Fotoaparatas Nikon D-5500+18-55VR II (inv. Nr. 01630025) užregistruotas Kitos biuro įrangos įsigijimo savikainos sąskaitoje (balansinės sąskaitos Nr. 1208301), jo nusidėvėjimo laikotarpis 6 m.

Pagal Bibliotekos ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų sąrašą, minėtas turtas turi būti registruojamas atskiroje sąskaitoje „Filmavimo, fotografavimo, mobiliojo telefono ryšio įrenginiai“.

8. Audito metu nustatyta, kad Stacionariajam kompiuteriui „HP EliteOne“ 800 G4 (inv. Nr. 01694033, įsigijimo vertė 701,80 Eur, eksploatacijos data 2020-11-27) ir Apsauginėi/gaisrinei signalizacijos komplektui Nr.1 (inv. Nr. 01692023, įsigijimo vertė 501,27 Eur, eksploatacijos data 2020-11-27) neskaičiuojamas nusidėvėjimas. Audito metu 2022-03-01 duomenimis Biblioteka atliko minėto turto nusidėvėjimo perskaičiavimą.

Dėl aukščiau nustatytų neatitikimų negalime patvirtinti ilgalaikio materialaus turto Mašinų ir įrenginių, Baldų ir biuro įrangos, Kito ilgalaikio materialaus turto ir Ilgalaikio materialaus turto likučių bei nusidėvėjimo sąnaudų 13487,82 Eur.

2. LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS

9. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹⁴ Bibliotekai patvirtintos 57 pareigybės. Bibliotekos direktoriaus įsakymu¹⁵, remiantis minėtu Savivaldybės tarybos sprendimu, patvirtintas Bibliotekos ir struktūrinių padalinių darbuotojų etatai ir pareigybės – 57 (33,75 etatai Bibliotekoje, 23,25 – Vabalninko miesto ir kaimo filialo darbuotojų). Nustatyta, kad 6,75 etato neužimta, iš jų 2,5 valytojų etatai, o už patalpų valymą yra sumokami priedai kaip už papildomą darbą.

¹⁴ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 19 d. sprendimas Nr. T-267 „Dėl Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos didžiausio leistino pareigybių skaičiaus“.

¹⁵ Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos 2021 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. P-84 „Dėl Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos ir struktūrinių padalinių darbuotojų etatų ir pareigybių tvirtinimo“.

Bibliotekos pareigybių sąrašas patvirtinti **specialistai**:

Kodas pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių	Pareigybės pavadinimas	Pareigybių skaičius	Pareigybės lygis
262204	Vyresn. bibliotekininkas	8,25	A
262204	Vyresn. bibliotekininkas	26	B arba C

Toks pareigybių lygių nustatymas neatitinka Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo¹⁶ 3 straipsnio 2 punkte nustatytų biudžetinių įstaigų darbuotojų pareigybių grupių, kur nustatyta, kad specialistams, atsižvelgiant į būtiną išsilavinimą toms pareigoms eiti, priskiriamas A (A1 ar A2) arba B lygis, kvalifikuotiems darbuotojams – C lygis.

10. Palyginus vyresniųjų bibliotekininkų pareigybių aprašymus, kurių nustatyti A, B ir C pareigybės lygiai, nustatytos funkcijos yra panašios.

Bibliotekos valdymo tobulinimo rekomendacijose¹⁷ (toliau – Rekomendacijos) nustatyti Bibliotekos darbuotojams:

1. vyriausieji specialistai – aukščiausiosios kategorijos specialistai, gebantys savarankiškai kaupti, valdyti, sisteminti ir analizuoti informaciją, taikyti sudėtingas taisykles ir procedūras, savarankiškai atliekantys sudėtingas užduotis ir funkcijas, susijusias su planavimu, atlikimo metodų ir technologijų tobulinimu, įvertinimu bei kontrole, dalyvaujantys nustatant ilgalaikius bibliotekos tikslus ir užtikrinantys strateginių planų vykdymą, turintys ne žemesnį kaip aukštąjį universitetinį išsilavinimą su bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintu išsilavinimu ir ne mažiau kaip 1 metų darbo patirtį su pareigomis susijusioje srityje;

2. vyresnieji specialistai – specialistai, gebantys kaupti, sisteminti, analizuoti informaciją, darbe taikantys gana sudėtingas taisykles ir procedūras, savarankiškai atliekantys užduotis, kurioms būtini specialūs įgūdžiai, turintys ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių išsilavinimą su profesinio bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintu išsilavinimu. Darbo patirties reikalavimas gali būti netaikomas, tačiau pirmenybė teikiama specialistams, turintiems bibliotekų veiklą atitinkančią (bibliotekininkystės, komunikacijos ir informacijos mokslų, humanitarinių ar socialinių mokslų) profesinę kvalifikaciją;

3. specialistai – asmenys, gebantys kaupti, analizuoti informaciją, turintys ne žemesnį kaip aukštesnįjį išsilavinimą ar specialųjį vidurinį išsilavinimą, įgytą iki 1995 metų. Darbo patirties reikalavimas gali būti netaikomas, tačiau pirmenybė teikiama specialistams, turintiems bibliotekų veiklą atitinkančią (bibliotekininkystės, komunikacijos ir informacijos mokslų, humanitarinių ar socialinių mokslų) profesinę kvalifikaciją;

4. kvalifikuoti darbuotojai – asmenys, darbe taikantys įprastas taisykles ir instrukcijas, atliekantys paprastas ir pasikartojančias užduotis, turintys ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą ir (ar) įgytą profesinę kvalifikaciją;

5. nekvalifikuoti darbininkai – asmenys, kurių išsilavinimo ir darbo patirties reikalavimai priklauso nuo pareigybei priskirtų funkcijų (pareigybei netaikomi išsilavinimo ir profesinės kvalifikacijos reikalavimai).

¹⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, 2017 m. sausio 17 d. Nr. XIII-198.

¹⁷ Bibliotekos valdymo tobulinimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2016 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. IV-536 „Dėl bibliotekos valdymo tobulinimo rekomendacijų patvirtinimo“, 33 p.

Pagal aukščiau išdėstytą informaciją, vyresnysis bibliotekininkas turi turėti ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių išsilavinimą su profesinio bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintu išsilavinimu bei paskirti A lygiui.

11. Bibliotekos direktoriaus 2017 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. V1-25 patvirtinti du skirtingi Bibliotekos Vabalninko miesto struktūrinio padalinio (filialo) vyresniojo bibliotekininko pareigybės aprašymai. *Abu yra priskirti specialistų grupei, tačiau vienam priskirtas C, kitam B pareigybės lygis, tačiau abejuose pareigybės aprašymuose nustatyti reikalavimai turėti aukštąjį arba aukštesnįjį išsilavinimą ar iki 1995 metų įgytą specialųjį vidurinį išsilavinimą, pirmenybę teikiant specialistams, turintiems bibliotekų veiklą atitinkančią profesinę kvalifikaciją, turėti ne trumpesnę kaip 3 metų bibliotekininko darbo patirtį. Pagal tokį pareigybės aprašymą, A.B., neturėdama atitinkamo išsilavinimo, neatitinka pareigybės aprašymo specialiuųjų reikalavimų.*

Biudžetinių įstaigų darbuotojų pareigybės lygių išsilavinimo reikalavimuose¹⁸ nustatyta, kad C lygio pareigybei būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija.

12. Germaniško struktūrinio padalinio vyresn. bibliotekininke priimta 0,75 etato, kurios pareigybė priskirta A lygiui. *Šiuo metu darbuotoja yra vaiko priežiūros atostogose, ją laikinai pavaduoja vyresn. bibliotekininkė., kuri priimta 0,5 etato, tačiau šiai darbuotojai patvirtintas naujas pareigybės aprašymas bei priskirtas C pareigybės lygis, nors abiejų darbuotojų pareigybės aprašymai yra vienodi¹⁹. Tokiu atveju priimta pavaduojanti darbuotoja neatitinka Germaniško struktūrinio padalinio vyresn. bibliotekininko pareigybės aprašymo specialiuųjų reikalavimų.*
13. Bibliotekos valdymo tobulinimo rekomendacijų²⁰ 15.2 p. struktūrinius teritorinius padalinius rekomenduojama steigti atsižvelgiant į aptarnaujamos teritorijos gyventojų skaičių:

1. miestuose 1 struktūrinis padalinys 20–30 tūkst. gyventojų;
2. miesteliuose 1 struktūrinis padalinys 700–800 gyventojų;
3. kaimuose 1 struktūrinis padalinys 300–500 gyventojų.

Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos tinklą 2021 metais sudarė 22 bibliotekos: Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka bei 21 struktūrinis padalinys mieste ir kaime: Jono ir Adolfo Mekų palikimo studijų centras, Vabalninko miesto, Germaniško, Juostaviečių, Kirdonių, Kratiškių, Kučgalio, Kupreliško, Kvetkų, Medeikių, Meilūnų, Nausėdžių, Nemunėlio Radviliškio, Obelaukių, Pabiržės, Pačeriauškės, Papilio, Parovėjos, Pasvaliečių, Skrebiškių, Užušilių (žr. 2 lentelę).

¹⁸ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 2 str., 2017 m. sausio 17 d. Nr. XIII-198.

¹⁹ Patvirtinti Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio 2017 m. gegužės 30 d. direktoriaus įsakymu Nr. V1-25.

²⁰ Patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2016 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. ĮV-536 „Dėl bibliotekos valdymo tobulinimo rekomendacijų patvirtinimo“.

2 lentelė

Eil. Nr.	Miesto/kaimo struktūrinis padalinys	Gyventojų skaičius 2021 m.	Vartotojai 2021 m.	Etatų skaičius
1	2	3	4	5
1.	Vabalninko	2114	240	vyresn. bibliotekininkė – 2
2.	Germanišio	482	59	vyresn. bibliotekininkė – 0,75 (laikinais einanti – 0,5)
3.	Juostaviečių	292	105	vyresn. bibliotekininkė – 1
4.	Kirdonių	837	187	vyresn. bibliotekininkė – 1
5.	Kratiškių	692	141	vyresn. bibliotekininkė – 0,75
6.	Kučgalio	317	40	vyresn. bibliotekininkė – 0,5
7.	Kuprelišio	328	30	vyresn. bibliotekininkė – 0,5
8.	Kvetkų	325	84	vyresn. bibliotekininkė – 0,6
9.	Medeikių	646	66	vyresn. bibliotekininkė – 0,6
10.	Meilūnų	385	153	vyresn. bibliotekininkė – 1
11.	Nausėdžių	677	102	vyresn. bibliotekininkė – 1
12.	Nemunėlio Radviliškio	963	109	vyresn. bibliotekininkė – 1
13.	Obelaukių	860	32	vyresn. bibliotekininkė – 0,2
14.	Pabiržės	1131	103	vyresn. bibliotekininkė – 1
15.	Pačeriaukštės	409	80	vyresn. bibliotekininkė – 0,5
16.	Papilio	429	142	vyresn. bibliotekininkė – 0,8
17.	Parovėjos	799	105	vyresn. bibliotekininkė – 1
18.	Pasvaliečių	445	91	vyresn. bibliotekininkė – 1
19.	Skrebiškių	236	73	vyresn. bibliotekininkė – 0,4
20.	Užušilių	368	45	vyresn. bibliotekininkė – 0,4

Pagal Bibliotekos pateiktus duomenis, nustatyta, kad Juostaviečių kaime nėra reikiamo gyventojų skaičiaus, kad būtų atidarytas struktūrinis padalinys, vyresn. bibliotekininkas dirba 1 etatu. Rekomendacijų 22 punkte nustatyta, kad „Jei savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimu viešosios bibliotekos struktūroje veikia teritoriniai padaliniai, kurių aptarnaujamoje teritorijoje gyvena 300–500 gyventojų, šiam struktūriniam padalinui turi būti skiriama ne mažiau kaip 0,5 etato bibliotekininko pareigybės“.

Norime atkreipti dėmesį, kad nėra aiškus etatų paskirstymas. Pavyzdžiui: Juostaviečių kaime, kuriame yra 292 gyventojų ir 105 vartotojų, bibliotekininkas dirba vienu etatu ir Kratiškių, kuriuose yra 692 gyventojai ir 141 vartotojas, bibliotekininkas dirba 0,75 etato.

Biržų rajono savivaldybės 2022–2024 metų strateginiame plane²¹ (žr. 3 lentelę) numatyta, kad Biblioteka planuoja išlaikyti 3,2 tūkst. skaitytojų skaičių, nors gyventojų skaičius Biržų rajone yra mažėjantis. Kintant demografinėi situacijai, atsižvelgus į Savivaldybių viešųjų bibliotekų ir mokyklų (išskyrus aukštąsias mokyklas) bibliotekų paslaugų integravimo modelius²² Savivaldybėje reikalingos numatyti priemonės dėl Bibliotekos struktūrinių padalinių veiklos vykdymo tęstinumo bei Bibliotekos valdymo tobulinimo rekomendacijų įgyvendinimo todėl tikslinga būtų parengti ir įgyvendinti Bibliotekos tinklo ir veiklos optimizavimo programą.

²¹ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 18 d. sprendimas Nr. T-27 „Biržų rajono savivaldybės 2022–2024 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

²² Lietuvos Respublikos kultūros ir švietimo ir mokslo ministro 2018 m. spalio 9 d. įsakymas Nr. ĮV-726/D-809 „Dėl Savivaldybių viešųjų bibliotekų ir mokyklų (išskyrus aukštąsias mokyklas) bibliotekų paslaugų integravimo modelių patvirtinimo“.

3 lentelė

Priemonės pavadinimas	Finansavimo šaltinis	2022-ųjų m. planas		2023-ųjų m. projektas		2024-ųjų m. projektas		Uždavinio vertinimo kriterijaus			
		Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui	Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui	Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui	Pavadinimas	planas		
									2022-iesiems m.	2023-iesiems m.	2024-iesiems m.
Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos darbo organizavimas ir administravimas	SB	823.8	740.0	905.4	792.0	916.6	800.1	Skaitytojų skaičius bibliotekose (tūkst.)	3,2	3,2	3,2
	ES										
	VB	40,3	12.4								
	SP	2.0		3.5		3.5					
	iš viso:	866,1	752,4	908,9	792,0	920,1	800,1		3,2	3,2	3,2

14. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad kai apdraustajam apskaičiuotas darbo užmokestis mažesnis negu Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga, draudėjas apdraustojo ir draudėjo valstybinio socialinio draudimo (toliau – VSD) įmokas už tarnautojus ar darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, apskaičiuoja nuo apskaičiuoto darbo užmokesčio ir papildomai iš savo lėšų sumoka apdraustojo ir draudėjo valstybinio socialinio draudimo įmokas nuo sumos, kurią sudaro skirtumas tarp ne mažesnės kaip Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos ir apdraustojo apskaičiuoto darbo užmokesčio. Bibliotekoje 2021 m. dirbo nuo 3 iki 5 darbuotojų, už kuriuos įstaiga moka VSD įmokų. Per 2021 m. Biblioteka papildomai sumokėjo VSD įmokų iki MMA 1924,23 Eur. Biudžetinių įstaigų įstatymo 9 str. nurodyta, kad biudžetinės įstaigos vadovas yra vienasmenis biudžetinės įstaigos valdymo organas, kurio viena iš pareigų užtikrinti racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą biudžetinės įstaigos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jo veikimą ir tobulinimą.
15. Tarybos sprendimu²³ perduotos Bibliotekai pagal panaudos sutartį 10 metų bibliotekos veiklai vykdyti Savivaldybei nuosavybės teise priklausančios ir Biržų krašto muziejaus „Sėla“ patikėjimo teise valdomas 1286,18 kv. m negyvenamąsias patalpas Biržuose, Radvilos g. 3 (pastato unikalus Nr. 3680-0000-3017). Tarybos sprendimu²⁴ patvirtinti Bibliotekos patalpų nuomos įkainiai: pirmo aukšto salės – darbo dienomis už 1 val. 43,50 Eur, poilsio ir švenčių dienomis už 1 val. 60,00 Eur; trečio aukšto salės – darbo dienomis už 1 val. 29,00 Eur, poilsio ir švenčių dienomis 40,00 val. Tai prieštarauja Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis²⁵, kuriame nustatyta, kad asmenys, kuriems valstybės ir savivaldybių turtas perduotas neatlygintinai naudotis, negali jo išnuomoti ar kitaip perduoti naudotis tretiesiems asmenims. Audito metu nustatyta, kad Biblioteka kai kuriais atvejais patalpas

²³ 2020 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas Nr. T-68 „Dėl savivaldybės patalpų perdavimo pagal panaudos sutartį Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešajai bibliotekai“.

²⁴ 2017 m. balandžio 27 d. Tarybos sprendimas Nr. T-74 „Dėl Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos teikiamų atlygintinų paslaugų“ (su vėlesniais pakeitimais).

²⁵ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo, 1998 m. gegužės 12 d. Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais) 14 str. 6 d.

nuomoja, kai kuriais leidžia naudotis nemokamai (pvz. Biržų krašto muziejui „Sėla“). Viena iš Savivaldybių biudžetų pajamas dalių – savivaldybių biudžetinių įstaigų pajamos.²⁶ Tokiu atveju Savivaldybės biudžetas negauna pajamų už Bibliotekos ilgalaikio materialiojo turto nuomą. Audito metu 2021 m. kovo 31 d. Tarybos sprendimu minėtas turtas perduotas Bibliotekai valdyti, naudoti ir juo disponuoti patikėjimo teise.

16. Bibliotekos inventORIZACIJĄ reglamentuoja InventORIZACIJOS tvarka Bibliotekoje²⁷ InventORIZACIJOS taisyklės²⁸ numato, kad Viešojo sektoriaus subjektai privalo inventurizuoti visą turimą turtą ir įsipareigojimus. Subjekto vadovas įstatymų nustatyta tvarka atsako už inventurizacijos organizavimą ir atlikimą laiku, inventurizavimo duomenų išsaugojimą, sutikrinimo žiniaraščiuose nustatytų trūkumų išieškojimą, galutinio sprendimo priėmimą²⁹. Bibliotekos direktoriaus įsakymo 5.1. p.³⁰ įpareigota iki 2021 m. gruodžio 30 d. atlikti mokėtinų ir gautinų sumų inventurizaciją gruodžio 1 d. būklei. Norime atkreipti dėmesį, kad mokėtinų sumų inventurizacijos aprašas sudarytas 2021 m. gruodžio 31 d. būklei, o inventurizacijos baigimo data 2022 m. kovo 15 d. Bibliotekos inventurizacijos tvarkos 42 p. nustatyta, kad „Gautinų ir mokėtinų sumų inventurizacija atliekama gautinų ir mokėtinų sumų suderinimo aktų duomenis sutikrinant su buhalterinėje apskaitoje užregistruotais gautinų ir mokėtinų sumų likučiais“. Biblioteka pateikė dalį suderinimo aktų, tačiau jų data neatitinka nustatytos Bibliotekos direktoriaus įsakymo datos. Neatlikta ilgalaikių atidėjinių inventurizacija.

Audito metu nustatyta, kad Bibliotekos išsinuomoto, naudojamo pagal panaudos sutartis, laikinai saugomo ir kito subjekte esančio ilgalaikio materialiojo turto inventurizavimo aprašai neatitinka Inventurizacijos taisyklių reikalavimų, nes nenurodomas nuomos (panaudos, saugojimo) pabaigos laikas ir nesudaromi atskiri inventurizavimo aprašai pagal kiekvieną savininką.

17. Bibliotekos paramos lėšų naudojamos vadovaujantis nustatyta Bibliotekos paramos lėšų gavimo, apskaitos ir panaudojimo tvarkos aprašu³¹ (nuo 2021 m. gruodžio 15 d. Bibliotekos gautos paramos priėmimo, panaudojimo ir apskaitos tvarka) bei Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų vardu gautos paramos skirstymo taisyklėmis³².

Bibliotekos paramos lėšų gavimo, apskaitos ir panaudojimo tvarkos aprašo 15 p. nustatyta, kad paramos lėšos, sukauptos ir gautos Bibliotekoje be paskirties yra skiriamos direktoriaus įsakymu pagal komisijos siūlymus. Pastebėta, kad pagal Bibliotekos paramos priėmimo ir skirstymo komisijos protokolus, paramos lėšos yra paskirstomos, tačiau direktoriaus įsakymai nerengiami. Nustačius neatitikimą, Bibliotekoje nuo 2022 m. pradėti rengti direktoriaus įsakymai³³.

²⁶ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430, 22 str. 1 d. 3 p.

²⁷ Patvirtintas Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2015 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. VI-28 (2020 m. rugsėjo 21 d. įsakymo Nr. VI-149 redakcija).

²⁸ Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventurizacijos taisyklių patvirtinimo“ 8 p.

²⁹ Ten pat, 64 p.

³⁰ Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2021 m. lapkričio 26 d. įsakymas Nr. VI-104 „Dėl inventurizacijos komisijos sudarymo ir inventurizacijos atlikimo“.

³¹ Patvirtintas Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2017 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. VI-9.

³² Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T-183 „Dėl Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų vardu gautos paramos skirstymo taisyklių tvirtinimo“.

³³ Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2022 m. kovo 18 d. įsakymas Nr. VI-32 „Dėl sąskaitos apmokėjimo“.

18. Siekiant ekonomiškai naudoti finansinius išteklius ir pasiekti geriausią kokybės ir kainos santykį įsigyjant prekes ir paslaugas, būtina vadovaujantis reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais, sukurti efektyvią pirkimų organizavimo ir kontrolės aplinką. Tinkama pirkimų organizavimo aplinka sudaro pagrindą vykdyti viešųjų pirkimų procedūras, o kontrolės aplinka užtikrina, kad viešųjų pirkimų procedūros būtų vykdomos. Įstaigoje viešųjų pirkimų procedūros vykdomos vadovaujantis Bibliotekos viešųjų pirkimų organizavimo taisyklėmis³⁴, Bibliotekos viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentu³⁵. Įsakymai, kuriais paskirti Bibliotekos viešųjų pirkimų iniciatoriai ir organizatoriai³⁶ yra keistini, audito metu patikslinti.³⁷ Norime atkreipti dėmesį, kad viešųjų pirkimų funkcijos yra priskirtos Bibliotekos vyresniajam bibliotekininkui viešiesiems pirkimams pareigybės aprašyme³⁸. Pareigybės aprašyme minėtam darbuotojui nustatyti bibliotekininkui specialūs reikalavimai, tačiau darbuotojas faktiškai atlieka tik viešųjų pirkimų funkcijas, todėl pareigybės aprašymas yra keistinas. Bibliotekoje pirkimai vykdomi pagal Bibliotekos viešųjų pirkimų planą³⁹. Norime atkreipti dėmesį, kad Bibliotekos viešųjų pirkimų planas nėra derinamas pagal skiriamus įstaigai asignavimus. Pavyzdžiui Bibliotekos Biudžeto vykdymo ataskaitos 2021 m. kovo 31 d. duomenimis, įstaigai skirta 800,0 Eur asignavimų kvalifikacijos kėlimo išlaidų, o Bibliotekos viešųjų pirkimų plane suplanuoti du seminarai, kurių vertė 160,0 Eur. Metų pabaigoje kvalifikacijos kėlimo išlaidoms panaudota 760,0 Eur, pirkimo plane su patikslinimu patvirtinta 310,0 Eur. Bibliotekos 2022 m. viešųjų pirkimų planas⁴⁰ suderintas su skirtais asignavimais.
19. Bibliotekos atsargų apskaitos tvarkos aprašo⁴¹ 7.2.1 p. nustatyta, kad medžiagų ir žaliavų viena iš grupių yra kuras, degalai, tepalai (pvz.: malkos, anglys, durpės, benzinas, žibalas, mazutas), kuris apskaitomas 2010005 balansinėje sąskaitoje. Audito metu nustatyta, kad malkas Biblioteka registruoja 2010001 balansinėje sąskaitoje „Ūkinės medžiagos“. Buhalterinėje apskaitoje neatskiriamos Darbo užmokesčio, Socialinio draudimo, Sukauptos sąnaudos atostogų rezervui ir atidėjiniams.
20. Bibliotekos Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos aprašo⁴² 7 p. nustatyta, kad „Nuomojamą, gautą pagal panaudos, pasaulio sutartis turtą VSS registruoja nebalansinėse sąskaitose pagal turto savininko ar turtą patikėjimo teise valdančio subjekto šiam turtui priskirtus

³⁴ Patvirtintos Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 18 d. įsakymu Nr. V1-76; iki 2021 m. rugpjūčio 18 d. 2017 m. liepos 3 d. direktoriaus įsakymu Nr. V1-31 patvirtintu Viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo ir organizavimo tvarkos aprašu.

³⁵ Patvirtintas Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2007 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. V1-16.

³⁶ Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2020 m. sausio 2 d. įsakymas Nr. V1-1; 2021-08-08 Nr. V1-82; 2013-02-11 Nr. V1-4.

³⁷ Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2022 m. kovo 31 d. įsakymas Nr. V1-41 „Dėl viešųjų pirkimų iniciatorių skyrimo“; 2022 m. kovo 31 d. įsakymas Nr. V1-40 „Dėl Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus mažos vertės viešųjų pirkimų organizatoriaus skyrimo“.

³⁸ Patvirtintos Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2017 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. V1-25.

³⁹ Patvirtintas Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2021 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. V1-13 (patikslinimas 2021-06-07 Nr. V1-61).

⁴⁰ Patvirtintas Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos 2022 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. V1-16.

⁴¹ Patvirtintas Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos 2018 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. V1-32.

⁴² Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2018 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. V1-32 „Dėl Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos apskaitos vadovo patvirtinimo“.

- inventoriaus numerius“. Pagal Bibliotekos sąskaitų planą⁴³, saugoti priimtas turtas registruojamas 0110001 nebalansinėje sąskaitoje. Biblioteka su Biržų regioninio parko direkcija 2016 m. balandžio 8 d. sudarė pasaulos sutartį Nr. (3.34)-11 kuria perduota 30 egz. vadovų po Biržų regioninį parką, kurių įsigijimo vertė 476,40 Eur. Biblioteka šio turto į apskaitą nėra įtraukusi. Audito metu neatitikimas ištaisytas, turtas įtrauktas į balansinę sąskaitą Nr. 0110001 „Saugoti priimtas turtas“.
21. Bibliotekos Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos aprašo 30 p. nustatyta, kad „Gavus ilgalaikį materialųjį turtą pagal panaudos ar nuomos sutartį, jis registruojamas VSS (nuomininko ar panaudos gavėjo) nebalansinėse sąskaitose, nurodant kiekvieno ilgalaikio materialiojo turto vieneto inventoriaus numerį, nuomotoją ar panaudos davėją, sutarties Nr. ir perdavimo-priėmimo akte nurodytą įsigijimo savikainą (panaudos davėjo sutartyje nurodyta vertė)“. Nustatyta, kad pagal 2021 m. kovo 1 d. Savivaldybės turto panaudos sutartį Nr. FNS-I Biblioteka į apskaitą yra įsitraukusi turtą ne įsigijimo vertė – 6809,67 Eur, o likutine vertė – 4543,59 Eur (neatitikimas 2266,08 Eur.) Audito metu neatitikimas ištaisytas, turtas įtrauktas į balansinę sąskaitą Nr. 0130001 „Pagal panaudos sutartis gautas turtas“ įsigijimo vertė.
  22. Ilgalaikio turto inventorizacijos aprašų-sutikrinimo žiniaraščių duomenys neatitinka Bibliotekos pagal panaudą gauto turto duomenų: Biblioteka turi pagal panaudą gauto turto už 597 914,24 Eur, Didžiosios knygos duomenimis – (-) 139 979,51 Eur. Audito metu neatitikimas ištaisytas, 2022-03-31 pagal panaudą gauto turto likutis 616 722,99 Eur atitinka buhalterinius duomenis.
  23. Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios biblioteka rajone turi 20 padalinių: Vabalninko miesto, Germaniškių, Juostavičių, Kirdonių, Kratiškių, Kučgalio, Kupreliškių, Kvetkų, Medeikių, Meilūnų, Nausėdžių, Nemunėlio Radviliškio, Obelaukių, Pabiržės, Pačeriaukštės, Papilio, Parovėjos, Pasvaliečių, Skrebiškių, Užušilių. Ilgalaikio turto, gauto pagal panaudą, inventorizavimo-sutikrinimo žiniaraštyje įtraukta tik 13 padalinių. Audito metu nustatyta, kad Anglininkų padalinio savivaldybės turto 2010 m. vasario 24 d. panaudos sutartis Nr. ST-10 yra pasibaigusi, dėl kai kurių padalinių patalpų naudojimo nėra sudarytų sutarčių (pvz. Obelaukių, Nausėdžių, Kratiškių, Skrebiškių ir Pačeriaukštės). 2018 m. rugpjūčio 31 d. Bendruomenės turto panaudos sutartis Nr. 1 nenutraukta, nors Ramongaliuose Bibliotekos padalinio nebėra.
  24. Nustatyta, kad Biblioteka pagal panaudą (2020-07-28 sutartis Nr. 21SUN-21-(14.21.56) su Nacionaline žemės tarnyba prie ŽŪM) valdo žemės sklypą Vytauto g. 23, Biržai, tačiau į apskaitą šis turtas nėra įtrauktas. Audito metu neatitikimas ištaisytas, įtraukta į sąskaitą 0130001 „Pagal panaudos sutartis gautas turtas“ 6920,0 Eur vertė.

⁴³ Patvirtintas Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2018 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. VI-32.

3. KITI PASTEBĖJIMAI

25. 2021 m. Biblioteka vadovavosi Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos darbo apmokėjimo sistemos aprašu⁴⁴ (toliau – Darbo apmokėjimo sistema), kuris nustato Bibliotekos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sąlygas ir dydžius, materialines pašalpas, darbuotojų pareigybių lygius ir grupes, kasmetinį veiklos vertinimą. *Pastebėta, kad Darbo apmokėjimo sistemoje patvirtinti Bibliotekos darbuotojų pastoviosios dalies koeficientai neatitinka Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatytų pastoviosios dalies koeficientų, nepatikslintas pareiginės algos bazinis dydis. Nauja Darbo apmokėjimo sistemos redakcija patvirtinta tik 2021 m. gruodžio 30 d. įsakymo V1-11.*
26. Bibliotekos nuostatų⁴⁵ 26 p. straipsnyje nustatyta, kad Bibliotekos veiklai koordinuoti ir planuoti direktoriaus įsakymu sudaroma Bibliotekos taryba, turinti patarimojo balso teisę. Bibliotekos tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina Bibliotekos direktorius, kuris yra tarybos pirmininkas. Bibliotekos tarybos veiklos reglamento⁴⁶ 7 p. nustatyta, kad Taryba tvirtinama direktoriaus įsakymu trejiems metams. Paskutinį kartą patvirtinta Bibliotekos tarybos sudėtis buvo 2015 m.
27. Savivaldybės administracija įsigijo ir visoms savivaldybės biudžetinėms įstaigoms perdavė naudotis dokumentų valdymo sistemą „Avilys“. Atliekant auditą nustatyta, kad įstaigoje nepilnai išnaudojama turima dokumentų valdymo sistema ir neužtikrinamas efektyvus dokumentų valdymas.
28. Bibliotekai raštu⁴⁷ teikėme pastebėjimus dėl Bibliotekos:
  - vidaus tvarkos taisyklių bei struktūros patikslinimo;
  - darbo laiko apskaitos žiniaraščio formos patvirtinimo;
  - pareigybių sąrašo, darbo sutarčių peržiūrėjimo ir patikslinimo;
  - kūrinių pareigybės lygio nustatymo bei darbo apmokėjimo;
  - direktoriaus įsakymų rengimo dėl priemonių skyrimo už papildomą darbą ar papildomų pareigų ar užduočių vykdymą atsižvelgiant į Darbo kodekso nuostatas;
  - darbuotojų nepanaudotų atostogų ir darbo užmokesčio neatitikimų perskaičiavimo ir kontrolės užtikrinimo;
  - darbuotojų kasmetinių atostogų grafiko peržiūrėjimo ir patikslinimo.

Biblioteka į pastebėjimus atsižvelgė⁴⁸, direktoriaus įsakymu (2022-03-29 Nr. V1-37) patikslino Bibliotekos vidaus tvarkos taisykles; direktoriaus įsakymu (2022-03-28 Nr. V1-36) patikslino organizacinę struktūrą; patvirtino (2022-03-28 Nr. V1-35) darbo laiko apskaitos žiniaraščio formą; peržiūrėjo ir patikslino (2022-03-25 Nr. P-102) darbuotojų pareigybių sąrašą;

⁴⁴ Patvirtintas Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio direktoriaus 2017 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. V1-9 (su 2020 m. sausio 10 d. įsakymo Nr. V1-3 redakcija).

⁴⁵ Patvirtinta Biržų rajono savivaldybės tarybos 2004 m. gegužės 21 d. sprendimu Nr. T-113 (2013 m. gegužės 30 d. sprendimo Nr. T-139 redakcija).

⁴⁶ Patvirtintos Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos direktoriaus 2015 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. V1-32.

⁴⁷ Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2022 m. kovo 17 d. raštas Nr. K4-24 „Dėl nustatytų neatitikimų“.

⁴⁸ Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos 2022 m. kovo 31 d. raštas Nr. IS-119 „Dėl dokumentų pateikimo“.

atlikti darbo sutarčių pakeitimai; kūrėkams nustatytas koeficientas; perskaičiuoti ir atstatyti dėl papildomų atostogų ir kompensacijų už nepanaudotas atostogas neatitikimai.

Dėkojame už malonų bendradarbiavimą ir geranorišką reagavimą į Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pareikštas pastabas ir pasiūlymus.

Savivaldybės kontrolierė

Žaneta Eriksonienė

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonės ir veiksmai rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas darbuotojas
1	2	3	4	5
1.	Užtikrinti, kad Bibliotekos metų pradžios esantis įsiskolinimas (mokėtinų sumos) būtų ne didesnis už metų pabaigos įsiskolinimą	Racionaliai paskirstytos biudžeto lėšos.	Iki 2022 m. gruodžio 31 d.	Vyr. buhalterė A. Morkūnienė
2.	Išlaidas paskirstyti vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidų ekonominės klasifikacijos reikalavimais	Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidų ekonominės klasifikacijos reikalavimais, tinkamai paskirstyti išlaidas	Nuolat	Vyr. buhalterė A. Morkūnienė
3.	Kiekvienų finansinių metų pabaigoje, prieš rengiant metines finansines ataskaitas, patikslinti nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrąją vertę	Nustatyti nekilnojamųjų kultūros vertybių vertę; Apdrausti.	Iki 2022 m. gruodžio 31d.	Vyr. buhalterė A. Morkūnienė; V. Balčiūnienė
4.	Perskirstyti ilgalaikį materialųjį turtą į teisingas turto grupes, peržiūrėti nusidėvėjimo normatyvus ir perskaičiuoti nusidėvėjimo sumas	Vadovaujantis Bibliotekos Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos aprašu, peržiūrėti ir perskirstyti ilgalaikį materialųjį turtą į teisingas turto grupes; Peržiūrėti nusidėvėjimo normatyvus ir perskaičiuoti nusidėvėjimo sumas	Iki 2022 m. liepos 1 d.	Apskaitininkė S. Virinienė
5.	Parengti ir įgyvendinti Bibliotekos tinklo ir veiklos optimizavimo programą	Parengti Biržų SVB tinklo ir veiklos optimizavimo projektą; Projektą patvirtinti Biržų rajono savivaldybės taryboje	Iki 2023 m. kovo 1 d.	Direktorė V. Vorienė; Pavaduotoja D. Misevičienė
6.	Užtikrinti, kad inventurizacija Bibliotekoje būtų atlikta laiku bei laikantis Inventurizacijos taisyklių reikalavimų	Vadovaujantis Biržų SVB Inventurizacijos taisyklėmis laiku atlikti turto, įsipareigojimų inventurizaciją	Iki 2023 m. vasario 1 d.	Vyr. buhalterė A. Morkūnienė; Apskaitininkė S. Virinienė

7.	Ūkinės operacijas registruoti parenkant jai atitinkančią balansinę sąskaitą	Vadovaujantis Biržų SVB direktoriaus įsakymu patvirtintu sąskaitų planu, teisingai parinkti balansines sąskaitas	Nuolat	Vyr. buhalterė A. Morkūnienė; Apskaitininkė S. Virinienė
8.	Spręsti klausimą dėl padalinių patalpų, kurioms nėra sudarytų patalpų naudojimo sutarčių	Sudaryti patalpų naudojimo sutartis.	Iki 2022 m. gruodžio 31d.	Direktorė V. Vorienė; Apskaitininkė S. Virinienė
9.	Atnaujinti Bibliotekos tarybos veiklą, patikslinti dokumentų valdymo tvarką	Atnaujinti Bibliotekos tarybos veiklos reglamentą; Patvirtinti naują Tarybos sudėtį; Inicijuoti Tarybos posėdžius. Parengti dokumentų valdymo tvarkos aprašą; pasirengti ir palaipsniui pereiti prie įstaigos dokumentų registravimo sistemoje „Avilys“	Iki 2022 m. gruodžio 31d. Iki 2022 m. gruodžio 31 d.	Direktorė V. Vorienė; Direktorė V. Vorienė; Pavaduotoja D. Misevičienė; Personalo administratorė D. Einorienė; Vyr. buhalterė A. Morkūnienė

Plano sudarymo paaiškinimas:

1–2 lentelės stulpelius užpildė Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai, atlikę auditą;
3–5 lentelės stulpelius užpildė subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas.

PRIEDAI

Ataskaita „Biržų rajono savivaldybės
Jurgio Bielinio viešojoje bibliotekos
finansinis (teisėtumo) auditas“
priedas Nr. 1

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas – įvertinti Bibliotekos 2021 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones, įvertinti turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą.

Audito apimtis ir metodai	
Audituotos metinės finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos	<p>Ištaigos 2021 metų finansinių ataskaitų rinkinys: Finansinės būklės ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; Pinigų srautų ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; 2021 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas su priedais; Ištaigos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos ataskaitos už 2021 metus: Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita (forma Nr. 1) pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita (forma Nr. 2) pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; Biudžeto išlaidų plano vykdymo pagal programas ir finansavimo šaltinius ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis (forma Nr. 3); Žemesniojo lygio biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis.</p>
Auditas atliktas	<p>- pagal Tarptautinius audito standartus⁴⁹ ir Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁵⁰; - siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad metinėse finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, jos parengtos pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir ataskaitų rinkinių sudarymą o savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami įstatymų nustatytiems tikslams ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių. Atlikdami auditą, darėme prielaidą, kad visi auditui pateikti dokumentai yra patikimi ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus. Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą, kad ištaigos FAR ir BVAR nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi ir naudojami teisėtai, atlikome audito procedūras reikšmingose ir rizikingose srityse. Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku ištaigos FAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos finansinių ataskaitų straipsniams, viršijanti 10,7 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku ištaigos BVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 10,9 tūkst. Eur. Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.</p>
2021 m. pradžios ir pabaigos	2021 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo

⁴⁹ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://lar.lt/www/new/page.php?326>).

⁵⁰ Finansinio audito (1000-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350>).

turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	turto likutis 691,1 tūkst. Eur, 2021 m. pabaigoje – 715,1 tūkst. Eur.
2021 m. pajamos ir sąnaudos	Įstaiga gavo 729,7 tūkst. Eur pagrindinės veiklos pajamų ir 0,9 tūkst. Eur kitos veiklos pajamų. Patyrė 730,4 tūkst. Eur sąnaudų.
2021 m. biudžeto asignavimai	Įstaiga 2021 m. gavo 725,7 tūkst. Eur asignavimų, panaudojo 725,7 tūkst. Eur, iš jų 626,8 tūkst. Eur darbo užmokesčiui.
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Svarbiausios audito sritys ir jose atliktos procedūros	
2021 m. ataskaitų rinkinio duomenys	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika.	<p>Turto srityje nustatėme riziką:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neteisingai užregistruotas turtas, dėl turto priskyrimo tinkamai grupei, amortizacijos ir nusidėvėjimo skaičiavimo. <p>Įsipareigojimų srityje nustatėme riziką dėl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vidaus kontrolės priemonių nesilaikymo inventorizuojant įsipareigojimus, duomenų apie įsipareigojimus patikimumo. <p>Be sričių, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika, svarbiausiomis audito sritimis buvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • turtas; • trumpalaikiai įsipareigojimai; • darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos; • kitos (ne darbo užmokesčio) sąnaudos.
Sritys, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)	Atliekant įstaigos finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų auditą, vidaus kontrolės testavimas nebuvo vykdomas.
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu įvertinome: sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas; atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Turto sritis	Įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, nusidėvėjimo ir nuvertėjimo, perdavimo, nurašymo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiantiems dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Įsipareigojimų sritis	Įvertinome įsipareigojimų inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiantiems dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas	Patikrintas taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumas. Patikrintas bendras ataskaitų rinkinio pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių sudarymo taisyklių reikalavimus.
Įstaigos lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2021 metais teisėtumas	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika.	<p>Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatyta svarbiausia ir rizikingiausia audito sritis – darbo užmokesčio nustatymas, įsigaliojus Valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui, darbo santykių reglamentavimas pasikeitus Darbo kodeksui.</p> <p>Įvertinome:</p> <ul style="list-style-type: none"> – darbo apmokėjimo sistemos nustatymą įstaigoje pagal Darbo apmokėjimo įstatymo nuostatas; – darbuotojų pareigybių priskyrimą tinkamiems pareigybės lygiams ir profesijos kodams, pareigybių aprašymų tinkamumą; – pareiginės algos perskaičiavimo bei pastoviosios dalies koeficientų nustatymą; – darbuotojų, atliekančių pagrindines ir papildomas funkcijas, darbo santykių įforminimą ir kt.
Išlaidų sritis	Vertinome darbo užmokesčio skaičiavimo ir mokėjimo, prekių ir paslaugų pirkimo, kitų išlaidų (komunalinių paslaugų, kitų prekių, kitų paslaugų įsigijimo) panaudojimą.

Turto sritis	Vertinome, ar įstaigos turtas įsigijamas ir registruojamas, naudojamas, nurašomas teisės aktų nustatyta tvarka.
Pirkimų srityje	Pirkimų srities reglamentavimo išsamumą; Pirkimų viešumą ir skaidrumą; Turto ir paslaugų įsigijimo procedūrų atitiktį teisės aktams; Pirkimų sutarčių terminų atitiktį teisės aktų nuostatomis.
Vidaus darbo organizavimo, veiklos dokumentavimo, dokumentų valdymo srityse	Analizavome, ar įstaigoje parengtos ir patvirtintos tvarkos ir taisyklės, reglamentuojančios įstaigos veiklą; Ar Bibliotekos darbuotojai supažindinti su įstaigoje galiojančiomis tvarkomis ir taisyklėmis; Ar užtikrinama asmens duomenų apsauga įstaigoje; Vertinome, ar įstaiga įsisavinusi vieningą Savivaldybės dokumentų valdymo sistemą; Ar Bibliotekos interneto svetainė atitinka reikalavimus, ar joje paskelbta aktuali informacija, susijusi su Įstaigos veikla.
Viešų ir privačių interesų derinimo sritis	VTER interneto svetainėje patikrinome, ar visi įstaigos darbuotojai, turintys pateikti privačių interesų deklaracijas, jas yra pateikę.
Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis	Įstatymai: 1. Vietos savivaldos įstatymas; 2. Biudžeto sandaros įstatymas; 3. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas; 4. Būhalterinės apskaitos įstatymas; 5. Viešųjų pirkimų įstatymas; 6. Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas. 7. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 8. Darbo kodeksas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 9. Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 13. Biudžetinių įstaigų įstatymas; 14. Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas; 15. Europos Bendrasis Duomenų Apsaugos Reglamentas. Vyriausybės nutarimai: 16. 2001 m. gegužės 14 d. Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais); 17. 1999 m. birželio 3 d. Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“; Įsakymai: 18. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais); 19. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1K-389 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). 20. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). 21. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS).